Nr. 151 Racibórz. piątek 17-go grudnia 1920 Rok XXXII

Nowiny Raciborskie

Pismo dla ludu polsko-katolickiego.

„NOWINY RACIBORSKIE“ z bezpłatnym dodatkiem »Gość Świąteczny« wychodzą trzy razy w tydzień, w Poniedziałek, Środę i Piątek. Kosztuia na kwartał na poczcie 4 marki 5 fen., z dostarczaniem do domu przez listowego 4.50 mk.
Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 50 fen. od jednołamowego wiersza drobnego w dziale ogoszeń, a 1.25 marek od dwułamowego wiersza reklamowego.
Miejsce regulowania rachunku w Raciborzu. — W razie konkursu lub sądowego ściągania należytości wszelki rabat ustaje.

Z Górnego Śląska.

Wyjazd biskupów polskich do Rzymu.

Warszawa, 14 grudnia. „Gazeta Warszawska“ donosi: W sprawie plebiscytu na G. Śląsku i rozporządzenia biskupa wrocławskiego, ks. kardynała Bertrama, wyjechać mają podobno niebawem do Rzymu książę-biskup krakowski ks. Sapieha i ks. arcybiskup Teodorowicz. W związku z rozporządzeniem ks. kardynała Bertrama mówią też o odwołaniu ks. arcybiskupa Ratti'ego z Warszawy, jakkolwiek z drugiej strony zapewniają, że w sprawie tej nie brał on żadnego udziału.

Interwencya biskupów polskich.

Warszawa, 14 grudnia. Według doniesienia pism kardynałowie Dalbor (Poznań) i Kakowski (Warszawa) interweniowali u ks. arcybiskupa Ratti'ego w sprawie rozporządzenia ks. kardynała Bertrama. Ks. arcybiskup Ratti kategorycznie zaprzeczył, jakoby w sprawie tej wywierał jakikolwiek wpływ.

Wyjazd ks. monsignore Ogno na G. Śląsk.

Rzym, 14. grudnia. Monsignore Ogno wyjechał na Górny Śląsk w charakterze zastępcy Stolicy Apostolskiej. Przed wyjazdem swym został przyjęty przez Papieża oraz kardynała-sekretarza stanu.

Dalej donoszą, że jutro wyjeżdża do Warszawy polski poseł przy Watykanie p. Kowalski.

Francya przeciwko wspólnemu głosowaniu.

Genewa, 14. grudnia. Agencya Havasa donosi w sprawie górnośląskiego plebiscytu: Francya stoi na dawnem stanowisku, mianowicie opierając się na informacyach generała Leronda i teraz jest przeciwną wspólnemu głosowaniu na Górnym Śląsku. Rada ambasadorów wyśle w tej sprawie drugą notę do Niemiec i to w najbliższym czasie.

Stanowisko kół koalicyjnych w sprawie noty niemieckiej.

Paryż, 15 grudnia. (Havas - PAT.) Informator dyplomatyczny Havasa omawiając notę niemiecką, odrzucającą propozycyę angielsko-włosko-francuską w sprawie głosowania emigrantów pochodzących z Górnego Śląska a nie zamieszkałych w tej okolicy, stwierdza, że rząd niemiecki zapatruje się jednostronnie na traktat pokojowy, albowiem Międzysojusznicza Komisya na G. Śląsku ma własny zakres działania i nie obowiązują jej zupełnie uchwały innych komisyi plebiscytowych. Rzeczą zasadniczą była gwarancya wolności, szczerości i tajności głosowania, warunki, które mogły być urzeczywistnione zarówno w krajach nadreńskich jak i na G. Śląsku. Komisya odpowiedzialna za utrzymanie porządku nie może się zgodzić na to, aby nagły napływ 300 tysięcy emigrantów urodzonych na G. Śląsku, którzy mogą być uzbrojeni, wywarł wpływ na wyborców i wywołał ewentualnie krwawe rozruchy. W następnie tego sprzymierzeńcy unikną rokowań ustnych, któreby mogły opóźnić jeszcze odbycie się plebiscytu i powrócą do drugiej uchwały, utworzonej w Londynie, na podstawie której emigranci urodzeni na G. Śląsku a przebywający poza tym krajem głosowaliby 15 dni później po głosowaniu uskutecznionem przez ludność zamieszkałą na Górnym Śląsku.

Polska odpowiedź w sprawie plebiscytu.

Rotterdam, 15 grudnia. „Nieuwe Courant“ donosi z Londynu: Polski poseł miał jednogodzinną konferencyę z Lloyd Georgem. Polska odpowiedź na koalicyjne propozycye w sprawie plebiscytu górnośląskiego ma być doręczona dopiero pod koniec bieżącego tygodnia.

Berlin spodziewa się odroczenia plebiscytu.

Berlin, 15 grudnia. Niemieckie gazety donoszą: Notę w sprawie Górnego Śląska doręczono w niedzielę rano w Londynie i w Paryżu. Odpowiedzi Koalicyi spodziewać się należy najwcześniej pod koniec tego tygodnia, zaś rozpoczęcie pertraktacyi bodaj jest możliwe przed Bożem Narodzeniem. Okoliczności te wykluczają przeprowadzenie plebiscytu w styczniu, jak to dotąd przypuszczano.

Francya za oddzielnem głosowaniem emigrantów.

Paryż, 15 grudnia. Tutejsze dzienniki „Journal“, „Figaro“ i „Matin“ donoszą zgodnie, że Francya nie jest przeciwną niemieckiej propozycyi, rozpoczęcia pertraktacyi. Natomiast Francya pozostaje na stanowisku, że głosowanie emigrantów odbywać się musi oddzielnie. Niemiecka propozycya ponownie odracza znacznie termin głosowania na G. Śląsku.

Sejm zapewnia renty inwalidom górnośląskim.

Warszawa, 15. grudnia. (Pat.) Komisya ochrony pracy obradowała nad wnioskiem nagłym posła Kotuli nad zagwarantowaniem przez rząd polski rent ubezpieczeniowych dla wszelkiego rodzaju pracowników na Górnym Śląsku, na wypadek przyłączenia go do Polski.

Po obszernej dyskusyi uchwalono następujący wniosek ustawodawczy:

1) Państwo polskie przyjmuje na siebie gwarancyę, wypłacić w markach niemieckich wszelkie renty ubezpieczeniowe i inne świadczenia, należne na zasadzie ustaw o ubezpieczeniach społecznych dla wszystkich ubezpieczonych na Górnym Śląsku w wysokości nie niższej niż dotychczas.

2) Upoważnia się rząd do wypłacenia do ubezpieczeń na Górnym Śląsku dodatków drożyźnianych w miarę zmiany w stosunku zarobkowania.

W artykule trzecim sejm stwierdza, że w myśl ustawy konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny dla G. Śląska, ustawodawstwo o ubezpieczeniach społecznych i zaopatrzeniu inwalidów wojennych oraz wdów i sierót wojennych, jest rzeczą sejmu śląskiego i że na Śląsku będzie pozostawiona waluta niemiecka tak długo, dopóki sejm śląski inaczej nie postanowi.

Komisya postanowiła prosić Marszałka Sejmu, aby powyższe uchwały postawił jeszcze przed świętami na plenum sejmowem.

Wnioski dr. Brejskiego, mające na celu stałe i ostateczne uregulowanie tych samych spraw w Poznańskiem i na Pomorzu będą rozważane na następnem posiedzeniu wspólnem z komisyą skarbowo-budżetową.

Otrucie żony i dzieci.

Bytom, 15. grudnia. Aby się módz ożenić z kochanką, robotnik Kirchner z Huty Huberta otruł swoją żonę i dwoje dzieci przez dodanie arszeniku do jedzenia. Przed dwoma tygodniami zmarło nagle najmłodsze, dwuletnie dziecko. Drugie, ośmioletnie dziecko uszło wprawdzie śmierci, gdyż po zachorowaniu zaopiekował się niem jeden z krewnych. Natomiast żona Kirchnera zmarła wczoraj wskutek otrucia. Zbrodniarza i jego kochankę aresztowano.

Starcie wojska włoskiego z policyą plebiscytową.

Głogówek, 15 grudnia. Na dworcu tutejszym przyszło wczoraj do poważnego starcia pomiędzy żołnierzami włoskimi, policyą plebiscytową i ludnością cywilną. Mianowicie pomiędzy Włochami a pewnym robotnikiem przyszło do sprzeczki, w toku której ów robotnik i inne osoby cywilne zostały przez żołnierzy czynnie znieważone. Żołnierze znieważyli także urzędników policyi plebiscytowej, poczem policya zamierzała jednego z żołnierzy aresztować. W tej chwili rozpoczęli Włosi strzelaninę; wystrzelili około 200 strzałów, raniąc jedną osobę. Zawezwani oficerzy włoscy zdołali przywrócić spokój.

Z Polski.

Bolszewicy ściągają wojska na front polski.

Ryga, 14 grudnia. Dziennik „Sinas“ donosi, że na wszystkich kolejach, prowadzących do polskiego frontu, odbywa się spieszny transport wojsk. Całe oddziały bojowe przybywają z południa. Ruchy te trzyma komenda sowiecka w ścisłej tajemnicy.

50 000 internowanych żołnierzy.

Warszawa, 15 grudnia. (PAT.) „Gazeta Warszawska“ donosi: Liczba żołnierzy, którzy przekroczyli nasze granice przed naporem bolszewików, sięga 50 tysięcy, a to Petlurowców 20 tys., z grupy Perymykina 15 tys. i z grupy Bałachowicza także 15 tysięcy.

Nowy minister kolei.

Warszawa, 13 grudnia. „Kuryer Warszawski“ donosi: Wobec odmowy przyjęcia teki przez prezesa dyrekcyi krakowskiej Prachtla-Morawieckiego, zaproponowano tekę szefowi sekcyi, Zygmuntowi Jasińskiemu, który stanowisko przyjął. Dziś będzie jego nominacya podpisana przez naczelnika państwa.

Wynik Pożyczki odrodzenia: 7 miliardów!

Warszawa, 15 grudnia. (PAT.) Pisma podają: Pożyczka Odrodzenia przyniosła do dnia 30-go listopada b. r. 6 miliardów 700 milionów marek, z czego wpłacono gotówką 4 miliardy, asygnatami przeszło 2 miliardy a resztę austryacką pożyczką wojenną.

Komisarze plebiscytowi dla Wileńszczyzny.

Genewa, 14 grudnia. Rada Ligi Narodów wyznaczyła trzech komisarzy, którzy mają pod przewodnictwem pułkownika Chardigny określić strefę plebiscytową w okolicach Wilna. Są to: generał angielski Burta, konsul hiszpański w Brukseli Saura i Szwed von Sydow.

Mianowanie posła japońskiego w Warszawie.

Warszawa, 15 grudnia. (PAT.) Posłem japońskim w Warszawie mianowany został Oshihito Kawakami, który w styczniu opuści Tokio i w marcu przybędzie do Warszawy.

Harding a Polska.

Paryż, 15. grudnia. Senator Mac Cormik udaje się z polecenia nowowybranego prezydenta Stanów Zjednoczonych Hardinga w specyalnej misyi do Warszawy. Z kół dyplomatycznych dowiadują się, że pobyt jego w Polsce i wrażenie, jakie z niej wyniesie, będzie miało decydujące znaczenie dla stosunku Stanów Zjednoczonych wobec Polski.

Bolszewicy opuszczają Żmerynkę, Płoskirów i Kamieniec Podolski.

Lwów, 15. grudnia. Bolszewicy opróżniają pospiesznie Żmerynkę, Płoskirów i Kamieniec Podolski. Równocześnie jednak zgromadzili bolszewicy w rejonie Żmerynki i Kamieńca znaczne siły dywizyi sybirskich.

zagranicy.

Strejk w Morawskiej Ostrawie.

Praga, 15. grudnia. W Morawskiej Ostrawie strejkują komunistyczni robotnicy. Ogółem strejkuje 30 tys. robotników na 18 szybach węglowych. Komuniści rozwijają i tutaj energiczną agitacyę, celem wywołania strejku generalnego.

Krwawe demonstracye w Bernie.

Praga, 15. grudnia. Wczoraj rano odbył się tu komunistyczny wiec, na którem przemawiali komuniści z Kładna. Przemówienia skierowane były przeciwko rządowi; mówcy zapewniali zebranych, że wojsko pozwoli się bez wszystkiego rozbroić. Podburzony tłum rzucił się na gmach politycznej administracyi obwodowej, obsadzony przez wojsko, usiłując rozbroić żołnierzy. Gdy jeden z demonstrantów rzucił się na żołnierza w zamiarze odebrania mu broni, wojsko zaczęło strzelać. Pięciu demonstrantów zastrzelono a 18 zraniono.

Strejk generalny w Pradze.

Praga, 15. grudnia. Ostatniej nocy przyszło w Pradze do nowych starć pomiędzy komunistami a czeskimi żandarmami. Komuniści zamierzali napaść na odwach policyjny, przyczem przyszło do strzelaniny. Około północy zapanował w mieście spokój. Strejk generalny miał się rozpocząć dziś przed południem.

Przed upadkiem Austryi.

Wiedeń, 14 grudnia. Nowy kanclerz związkowy oświadczył otwarcie z okazyi przyjęcia dziennikarzy, ze przyszły tydzień będzie dla Austryi rozstrzygającym; mianowicie okaże się, czy obecne państwo austryackie się utrzyma, czy się też rozpadnie. Państwo wydaje rocznie 20 do 30 miliardów na najpotrzebniejsze artykuły żywnościowe, zaś dochód jego z podatków wynosi w najlepszym razie niecałe 20 miliardów koron. Podwyższenie podatków jest niemożliwe.

Rozbicie oddziałów Machnowa.

Moskwa, 15 grudnia. Z Charkowa donoszą o zupełnem rozbiciu oddziałów atamana Machnowa, który walczył ostatnio przeciw bolszewikom.

Zwołanie tajnego konsystorza.

Rzym, 15 grudnia. Dziennik watykański „Osservatore Romano" donosi, że na dzień 16. grudnia zwołano tajny konsystorz.

Zaburzenia w Rjece.

Paryż, 14. grudnia. Korespondent nowojorskiego dziennika »Tribune« donosi, że w Rjece wybuchły poważne zaburzenia. D'Annuzio chcąc zabezpieczyć skarb państwa, kazał go przewieść na pokład pewnego parowca.

Przyjęcie trybunału międzynarodowego.

Paryż, 15 grudnia. (PAT.) Zgromadzenie Ligi Narodów przyjęło projekt trybunału międzynarodowego

Konferencya międzynarodowego wydziału górników.

Bruksela, 14. grudnia. Wczoraj rozpoczęła się tu konferencya międzynarodowego wydziału górników. W konferencyi biorą udział delegaci Anglii, Belgii, Francyi, Polski i Czechosłowacyi. Niemieccy delegaci z powodu trudności paszportowych dotąd jeszcze nie przybyli. Konferencya obradować będzie nad 1) postępami zawodowych organizacyi w poszczególnych krajach. 2) przeprowadzeniem genewskich uchwał w sprawie godzin pracy i 3) nacyonalizacyą kopalni.

Zacięte walki w Irlandyi.

Rotterdam, 15 grudnia. W nocy z niedzieli na poniedziałek przyszło w Dublinie do ponownych zaciętych walk. Sinnfeinerzy jeszcze w poniedziałek trzymali się w domach towarowych. Natomiast dubliński komitet wykonawczy dostał się w ręce wojsk rządowych. W Dublinie ogłoszono stan doraźny.

Rotterdam, 15 grudnia. O walkach w Dublinie donoszą jeszcze: W niedzielę rozstrzelano na zasadzie prawa doraźnego 6 sinnfeinistów. W poniedziałek wojska rządowe obsadziły gmach irlandzkiego banku, w którym się znajduje siedziba irlandzkiej republiki. W walce padło 10 sinnfeinistów. W nocy na poniedziałek stoczono krwawą walkę w ulicy Regentstreet. Sinnfeiniści usadowili się na dachach i stąd z karabinów maszynowych prażyli wojsko.

W czasie od 1. listopada do 10. grudnia zastrzelono w Irlandyi 46 angielskich oficerów i żołnierzy oraz 19 angielskich urzędników cywilnych.

Jeszcze pożar miasta Cork.

Rotterdam, 14 grudnia. „Nieuwe Courant" donosi: Szkody, jakie wyrządził pożar irlandzkiego miasta Cork, obliczają na 7 milionów funtów szterlingów. W płomieniach zginęło 18 osób. Miasto Cork jest środowiskiem ruchu irlandzkiego, zatem podpalenie miasta przez żołnierzy rządowych uważać można jako ciężką porażkę dla angielskiej polityki.

Przyszłość Górnego Śląska w państwie niemieckiem.

Jak wiadomo, Niemcy w ciągu ostatniego roku wprowadzili u siebie cały szereg nowych podatków, które obciążają nadmiernie kieszeń obywatela niemieckiego. W okresie konferencyi w Spaa minister skarbu dr. Wirth niejednokrotnie podnosił ciężkie położenie finansowe Niemiec i przygotował ludność na nowe ciężary. Według jego obliczeń każdy obywatel państwa niemieckiego będzie musiał płacić na rzecz skarbu około 2400 mk. rocznie.

Dla nas, Górnoślązaków, obojętnem jest, jak Niemcy u siebie gospodarują. Nie możemy jednak przejść spokojnie obok usiłowań wciągnięcia nas i naszego kraju do niemieckiej machiny podatkowej. Górny Śląsk uchodzi zgodnie za perłę państwa niemieckiego, on ma być przeto podstawą wyżywienia i podniesienia ekonomicznego Niemiec po strasznej klęsce, jaką poniosła Węglem górnośląskim chcą spłacić odszkodowanie Francyi, pracą robotnika górnośląskiego chcą napełnić swój pusty skarb. Przed dopiero kilku miesiącami usiłował rząd berliński narzucić na naszych robotników obowiązek płacenia podatku w wysokości 10 procent od zarobku. Przeciw tym bezprawnym roszczeniom powstało słuszne oburzenie wśród naszych robotników. Dlaczego ludność górnośląska ma płacić olbrzymie podatki na rzecz Niemiec, kiedy — da Bóg — w niedługiej przyszłości będziemy na zawsze wolni od zmory pruskich rządów. Po długiej walce udało się odwlec tę sprawę. Niebezpieczeństwo jednak tych podatków nie znikło zupełnie. „Frankfurter Ztg." nie długo potem z oburzeniem pisała o niepatryotycznym postępku robotnika górnośląskiego i groziła mu, że po przyłączeniu G. Śląska do Niemiec będzie on musiał wszystkie zaległości zapłacić.

Obecnie pojawia się nowa groźba dla ludności górnośląskiej, która świadczy, że Niemcy nie mają zamiaru zaprzestać traktować naszego kraju jako kolonię niewolników, którą można dowolnie wyzyskiwać. Wiadomą jest rzeczą, że oprócz 10-procentowego podatku od zarobku, drugim nadmiernym ciężarem, jaki nałożono na ludność niemiecką, jest podatek t. zw. Reichsnotopfer. Jest to podatek od majątku, który muszą płacić wszyscy obywatele państwa niemieckiego. Podatek ten wszedł już w życie w Niemczech, ściąganie jego zostało tylko przedłużone do 31. grudnia b. r. Komisya Koalicyjna w Opolu, wychodząc z słusznej zasady, że G. Śląsk przestał już być składową częścią państwa niemieckiego zakazała poborania tego podatku z naszego kraju.

Nie podobać się to jednak Niemcom, bo pozbawia ich olbrzymich sum, jakie ciągną z naszego kraju. Dla tego już teraz grożą mieszkańcom G. Śląska, że po przyłączeniu naszego kraju do Niemiec zmuszą ich do zapłaty wszystkich zaległych sum. Bo, jak pisała niedawno centrowa gazeta „Schles. Volksztg.", płacenie podatków jest obowiązkiem patryotycznym. Zapewne, tylko zapomina, że jest pewna granica, którą wolny człowiek może znosić. Dla państwa stawać się nędzarzem — tego nikt nie ma prawa od nas wymagać.

„Schles. Volksztg." swego czasu umieściła depeszę z Berlina tej treści, że sprawę ściągnięcia z mieszkańców G. Śląska podatku t. zw. „Reichsnotopfer" odłożono na czas po plebiscycie. W pięć miesięcy po przyłączeniu do Niemiec naszego kraju będą musieli mieszkańcy górnośląscy zapłacić bezwzględnie ten podatek.

A więc cieszcie się, Górnoślązacy! Jak dostaniecie się ponownie pod panowanie niemieckie, będziecie zmuszeni, jak wam obiecują gazety niemieckie, zapłacić za wszystko, od czego teraz chroni was Komisya Koalicyjna, od czego wolną jest ludność w państwie polskiem. Wtedy bardzo tanie przyjdzie się wam żandarmów i egzekutorów, którzy ściągną od was wszystkie zaległe podatki. Jak chcecie, głosujcie za Niemcami. Już dziś burzy się robotnik niemiecki, nie mogąc wyżyć pod ciężarem podatków. W Wyrtembergii, w Frankfurcie, Erfurcie i w całem zagłębiu węglowem rzeki Ruhry dochodziło do starć między robotnikami a wojskiem, przyczem padają liczne ofiary robotników. Czytajcie o tem w gazetach, a zobaczycie, jaka przyszłość was czeka.

Wiadomości polityczne.

Polska. (Układ polsko-węgierski.) Według dzienników warszawskich, wkrótce zostanie zawarty traktat handlowy węgiersko-polski o charakterze wzajemnym. Dotychczas poczynione już zostały na Węgrzech zakupy zboża. Oprócz środków żywnościowych będą również nabywane w obu krajach wyroby przemysłowe.

Polska. (Umowa sądownicza między Polską a Niemcami.) Została ratyfikowana przez Polskę i Niemcy umowa o przekazaniu sądownictwa na terytoryach, ustąpionych Polsce. Wymiana dokumentów dokonana została w Berlinie 30. listopada. Zostanie ona niezwłocznie wydrukowana w dzienniku urzędowym.

— (Podział własności w Gdańsku.) Jak donoszą pisma gdańskie, komisya Ligi Narodów, złożona z przedstawicieli Francyi, Anglii i Włoch, która ma dokonać podziału byłej własności niemieckiej między Polską a Gdańskiem, przybędzie do Gdańska dopiero z początkiem stycznia.

— (Prezes ministrów Witos w Poznaniu.) Dnia 13. b. m. odbyła się w Poznaniu konferencya prasowa, na którą przybyli prezydent ministrów Witos i minister skarbu Steczkowski. W konferencyi wzięło udział 20 przedstawicieli województw poznańskiego i pomorskiego. Był na niej także minister Kucharski wraz z przedstawicielami byłej dzielnicy pruskiej. Prezydent ministrów przedstawił w głównych zarysach naszą politykę zagraniczną oraz położenie wewnętrzne. Potem minister Steczkowski wyłożył zamierzenia rządu w kierunku polityki skarbowej.

— (Wojska białoruskie biją bolszewików.) Podług ostatnich wiadomości z Baranowicz wojska białoruskiej republiki ludowej posuwają się naprzód. Obecnie toczą się walki w odległości 12 kilometrów od Słucza. Liczni partyzanci niepokoją głębokie tyły Rosyan, co znacznie utrudnia walkę tym ostatnim. W tych dniach zostały rozbrojone znaczniejsze oddziały bolszewickie. Wzięci do niewoli bolszewicy w liczbie 300, w tem 3 oficerów czerwonych, po rozbrojeniu mieli być puszczeni z powrotem, na co jednak za nic nie chcieli zgodzić się, tłomacząc jako podstawę niechęć do walki z bratem — chłopem białoruskim.

Litwa. (Przybycie załogi międzynarodowej.) „Kuryer Polski" donosi: Dowiadujemy się, że oddziały załogi międzynarodowej, które przebywać będą na Litwie przez czas głosowania plebiscytowego, przybędą tam w ostatnich dniach bieżącego miesiąca. Podstawa operacyjna dla tych oddziałów będzie Kłajpeda, a kwatera główna mieścić się będzie w Wilnie. Załoga międzynarodowa używać będzie flagi niebiesko-białej z czerwoną swastyką.

— (Kowno a Liga Narodów.) Od osoby dobrze poinformowanej otrzymał przedstawiciel East Expressu oświadczenie, że Rada Ligi Narodów nie może uznać umów, zawartych między rządem kowieńskim a sowietami. Rada chce upewnić się, czy Litwa kowieńska może być zagrożoną przez wojska bolszewickie. Rada telegrafowała do pułkownika Chardigny, przewodniczącego komisyi Ligi Narodów, który oświadczył, że na granicy sowieckiej nie zostały skoncentrowane żadne większe skupienia wojsk bolszewickich.

Niemcy. (Transporty wojskowe do Królewca.) „Dziennik Gdański" zamieszcza wiadomość, że według posiadanych przez niego informacyi do Królewca nadchodzą znaczne transporty wojskowe. Podróżni stwierdzili kilka takich transportów. Jak się zdaje, wojska te będą wysłane w stronę granicy litewskiej.

Niemcy. (Wielki spisek monarchistyczny w Berlinie.) Depesza iskrowa rozesłana z Moskwy podaje: W Berlinie odkryto monarchistyczny, ogólnoeuropejski spisek. Centralami jego były Budapeszt i Bawarya. Spiskowcy przygotowywali przewrót monarchistyczny w różnych częściach Europy. Do spisku należał rosyjski generał Biskupski, niemiecki generał Ludendorff, pułkownik Bauer, pułkownik Harting. Środki otrzymywali spiskowcy od rządu węgierskiego i niemieckiego. Pozostawali także w stosunkach z Wranglem.

— (O rozbrojenie Niemiec.) Niemiecka odpowiedź w sprawie rozbrojenia i rozwiązania niemieckich organizacyi samoobronnych, wręczona we czwartek przewodniczącemu międzykoalicyjnego komitetu nadzorczego, generałowi Nollet, zaznacza, że wedle przekonania rządu z traktatu pokojowego nie można wysnuć żadnego wniosku o obowiązku rozwiązania niewojskowych organizacyi samoobrony, ponieważ decyzya w tym względzie jest wewnętrzną sprawą Niemiec i ponieważ z drugiej strony rząd stara się o spełnienie zobowiązań rozbrojenia, które wziął na siebie w Spaa. Zobowiązania te będą wykonane z wyjątkiem Bawaryi i Prus Wschodnich, w lutym. Zupełne rozbrojenie milicyi bawarskiej możliwe będzie dopiero po rozbrojeniu czynników, szkodliwych dla państwa, gdy milicye te nie będą się potrzebowały obawiać wystąpienia nagłego ze strony nowocześnie uzbrojonych powstańców. W Prusach Wschodnich — głosi dalej nota — przeważająca część ludności, ze względu na ewentualność napadu bolszewików, znajdujących się w pobliżu, widzi swą jedyną obronę w organizacyi, utworzonej przez prezydenturę.

— (Jak Niemcy postępują ze strejkującymi urzędnikami.) Niemieckie ministeryum poczty wystosowało do urzędów podwładnych telegram następujący: „Przeciw urzędnikom, którzy strejkują lub objawiają niechęć do pracy, będzie wdrożone dochodzenie dyscyplinarne w zamiarze wydalenia ich. Siły pomocnicze, przyłączające się do takiego ruchu, będą wydalane bezterminowo." — A więc piękne zasady „złotej wolności" głosi socyalistyczny rząd niemiecki.

— (Kontrola niemieckiego rozbrojenia.) Berlińska komisya koalicyjna otrzymała od swych rządów zlecenie przeprowadzenia kontroli nad codopiero dokonanem rozbrojeniem. Kontrola ta rozpocznie się z dniem 20. grudnia r. b. Równocześnie donoszą, że Rada ambasadorów zgodziła się na uchwałę komisyi koalicyjnej, która odrzuciła wniosek niemiecki o przedłużenie czasokresu rozbrojenia dla Bawaryi i Prus Wschodnich.

— Widmo nowych strejków w Niemczech.) W poniedziałek odbyły się narady prawie wszystkich organizacyi nad obecnem położeniem. Mimo opozycyi stowarzyszeń niemieckich urzędników niebezpieczeństwo strejku urzędników trwa dalej. — Ruch zarobkowy wśród kolejarzy przybiera teraz formy coraz ostrzejsze. Na poniedziałkowem posiedzeniu berlińskich kolejarzy przyjęto komunistyczną rezolucyę, która zapowiada powszechny strejk kolejarzy, jeżeli wszystkie żądania nie zostaną uwzględnione najpóźniej do Gwiazdki.

Czechy. (Czesi nie myślą o samorządzie Słowaczyzny.) Czeskie biuro prasowe zaprzecza wiadomości, jakoby minister Benesz wzywał do siebie ks. Hlinkę i żądał od niego przedłożenia projektu samorządu Słowaczyzny. Dalej prostuje to biuro wiadomość, jakoby sprawa mniejszości narodowych na Słowaczyźnie została przedłożoną Lidze Narodów w Genewie.

Czechy. (Dalsze wiadomości o rozruchach komunistycznych.) W poniedziałek krążyły w Pradze alarmujące pogłoski. Nad ranem nadeszła do Pragi wiadomość, że w Kładnie komuniści obsadzili wszystkie urzędy i cały szereg stacyi kolejowych. W rzeczywistości komuniści w Kładnie obsadzili urząd pocztowy, zostali jednak przez wojsko i żandarmeryę wyparci. Obsadzone także przez komunistów 4 stacye kolejowe w okolicy Kładna zostały również w krótkim czasie z rąk komunistów uwolnione. Władze i urzędy w okręgu Kładna postępują z niezwykłą energią i dokonały całego szeregu aresztowań w Kładnie. Komuniści utworzyli radę rewolucyjną i wydali odezwę stwierdzającą, że obecna pora nadaje się

do proklamowania rządu sowieckiego. O ile Czesi ogłoszą rząd sowiecki — głosi ta odezwa, przyłączą się do nich także Austrya i Węgry. W okręgu Kładna komuniści uprawiają niesłychany teror, nie dopuszczają pism praskich i informują po swojej myśli Kładno i okolicę. W Kładnie strejk generalny trwa bez przerwy. W miejscowości Branysz koło Kładna utworzył się również wydział rewolucyjny, zarządził mobilizacyę do armii czerwonej, powołując do niej wszystkich mężczyzn od 17-go do 63-go roku życia. — W dalszym ciągu donosi czeskie biuro korespondencyjne: Dziś (wtorek) nie udało się komunistom rozszerzyć ruchu strejkowego na nowe centra przemysłowe. W Czechach z wyjątkiem miasta Kładna pracują robotnicy w wszystkich większych przedsiębiorstwach przemysłowych. Los strejku generalnego zależy od tego, jak się zachowają robotnicy wobec agitacyi komunistycznej.

— (Krytyczne położenie rządu.) „Narodni Politika“ donosi, że gabinet Czernego natrafia na olbrzymie trudności. Czerny dotychczas nie zdołał zorganizować większości rządowej, potrzebnej gabinetowi do przeprowadzenia podatku od mąki i wynalezienia pokrycia na podwyższenie płac urzędniczych.

— (Demonstracye komunistyczne.) Zajścia w Pradze znalazły oddźwięk w miastach prowincyonalnych. Szczególnie w Bernie Morawskiem przyszło do zajść. Po burzliwej demonstracyi przed budynkiem starostwa robotnicy ogłosili strejk generalny. Wszystkie fabryki stanęły, w mieście niema światła elektrycznego.

Komisya Ligi Narodów za rozbrojeniem.

Genewa, 13 grudnia. Na publicznem posiedzeniu komisyi rozbrojenia stawił delegat norweski Lange wniosek, wzywający Ligę Narodów do przypomnienia wszystkim rządom zmniejszenia wydatków na wojsko już w następnych latach. Delegaci japoński i francuski byli zdania, że wniosek ten jest przedwczesny. Natomiast delegaci włoski i angielski popierali wniosek Norwegczyka. W głosowaniu wykazało się, że wszyscy delegaci z wyjątkiem Francuza oświadczyli się za przyjęciem wniosku.

Pokój finlandzko-rosyjski.

Kopenhaga, 14. grudnia. Z Helsingforsu donoszą, że finlandzki prezydent ratyfikował traktat pokojowy zawarty między Finlandyą a Rosyą sowiecką.

Czescy socyaliści przeciwko komunistom.

Praga, 13 grudnia. Wydział wykonawczy czeskosłowackich socyalistów uchwalił wczoraj, zawezwać wszystkich swych zwolenników do odmówienia wszelkiego udziału w akcyi komunistycznej około wywołania strejku generalnego. Hasło komunistów, wzywające do strejku generalnego, znalazło dotąd posłuch w nielicznych zakładach czeskich obwodów przemysłowych.

Drobne wiadomości polityczne.

— (Podróż p. Iwanowskiego do stolic zachodnich.) Jak donosi „Gazeta Poranna“, szef wydziału dla spraw zagranicznych Litwy Środkowej, p. Iwanowski, wyjeżdża do Genewy, Londynu, Paryża i Rzymu.

— (Sprawa komisyi portowej w Gdańsku.) „Gazeta Warszawska“ donosi: Upływa termin ustanawiania komisyi portowej w Gdańsku, do której Polska i wolne miasto Gdańsk mają mianować po pięciu delegatów. Dotychczas żadna ze stron nie mianowała swych przedstawicieli, wobec czego sprawa będzie prawdopodobnie odłożona.

— (Przewóz do Rosyi przez Łotwę.) Rząd sowiecki zaproponował Łotwie zamianę kolei normalnej do Libawy na szerokotorową. Szyn podejmie się dostarczyć Rosya. Idzie o przewóz towarów do Rosyi sowieckiej.

— (Wnioski komunistów saksońskich.) Z Drezna donoszą: Komuniści stawili w sejmie wniosek, żądając od rządu Rzeszy niemieckiej natychmiastowego podjęcia stosunków politycznych i gospodarczych z Rosyą sowiecką. Pozatem popierają całkowite spełnienie żądań kolejarzy i urzędników.

— (Rozpaczliwe położenie Austryi.) Rząd niemieckiej Austryi zwrócił się do wielkich mocarstw z prośbą o spieszną pomoc. Tak finansowe jak i żywnościowe położenie Austryi jest niezwykle ciężkie. Austrya odwołuje się do Ligi Narodów i prosi przedewszystkiem o zboże amerykańskie.

— (Chorwacka republika chłopska.) Chorwacy nie godzą się na plebiscyt, jaki im narzucić chce rząd belgradzki. Chrześciańsko-republikańska partya chłopska z Radiczem na czele powiada, że partya uzyskała dnia 28. listopada b. r. absolutną większość w Chorwacyi. Wynik ten może być uważany za plebiscyt, na mocy którego Chorwacya powinna być neutralną, samodzielną republiką chłopską w związku z innemi jugosłowiańskiemi republikami chłopskiemi.

— (Duńska para królewska w Rzymie.) W poniedziałek przybyła do Rzymu duńska para królewska. Na cześć gości wydał król włoski w Kwirynale obiad, podczas którego wnoszono bardzo serdeczne toasty. — „Osservatore Romano“ donosi o zwołaniu tajnego konsystorza na dzień 16. grudnia.

— (Bułgarski prezydent ministrów w Pradze.) Do Pragi przybył bułgarski prezydent ministrów Stambuliński. Tu zapozna się z gospodarczymi i przemysłowymi stosunkami Czechosłowacyi. Stambuliński przypuszczą, że jego odwiedziny przyczynią się do zacieśnienia stosunków między Bułgaryą a Czechosłowacyą.

— (Rosyjskie ultimatum do rządu Kemalistów.) Rząd sowiecki wystosował do rządu w Angorze ultimatum z powodu stanowiska tureckich nacyonalistów wobec Armenii. Wobec tego Mustafa Kemal pasza wysłał do Moskwy swoich delegatów z poleceniem wyjaśnienia jego polityki.

— (Trocki na froncie polskim.) „Daily Mail“ dowiaduje się z Rygi, że Trocki udał się w poniedziałek na front polski. Rząd moskiewski wydał do armii czerwonej odezwę, wzywającą do walki ostatecznej o wyswobodzenie zachodniego proletaryatu.

Wiadomości z bliższych i dalszych stron.

Subskrypcya na 5% pożyczkę długoterminową skończyła się 15. grudnia. Natomiast pożyczkę premiową, t. zw. milionówkę można jeszcze nadal nabywać, póty zapas starczy.

— **Nowe podwyższenie zarobków w budownictwie.** Z powodu coraz bardziej wzmagającej się drożyzny, zwrócił się na początku listopada zarząd dzielnicowy związku budowlanego Z. Z. Polsk. do związków pracodawców w budownictwie i cegielnictwie, w celu podwyższenia zarobków. Ceglarzom podwyższono dotychczasowy zarobek o 15 proc., co ułatwiło podwyższenie zarobków dla budowlarzy o 12 proc. Wobec tego podnosi się zarobek od 1-go grudnia dla mularzy, cieśli i fachowców cementowych na 6.50 mk., ćwiczonych robotników budowlanych po nad 19 lat na 6.05 mk., niećwiczonych i zatrudnionych w pracach ziemnych na 5.30 marek za godzinę pracy. Podług rozstrzygnięcia wyższego urzędu w umowie taryfowej, ma być płaconym wyższy zarobek robotników ćwiczonych tym wszystkim robotnikom budowlanym, którzy dłużej jak trzy miesiące w budownictwie są zatrudnieni, bez względu na to, czy donoszą materyał budowlarzom albo wykonują na budowli prace poboczne. Nowa ta ugoda obowiązuje od 1-go grudnia począwszy w następujących powiatach miejskich i wiejskich: Rybnickim, pszczyńskim, katowickim, król. huckim, bytomskim, tarnogórskim, gliwickim i zabrskim. Dla powiatu raciborskiego podwyższono dotychczasowy zarobek godzinny o 50 fenigów. Zażalenia w razie niewypłacania ugodzonych zarobków należy zwracać do związku budowlanego Zjedn. Zaw. Polskiego w Bytomiu, Kościelna (Kirchstr.) 17.

Racibórz. Wspaniałą ucztą duchową uraczył nas niedzielny koncert skrzypcowy p. Ireny Dubiskiej ze współudziałem artysty-śpiewaka p. Dembowskiego i na fortepianie p. Rutkowskiego. Kogo nie było na koncercie, ten zmudził jednę z pięknych chwil naszego szarego, rozmaitemi troskami przeplecionego życia. Gra skrzypcowa p. Ireny Dubiskiej okazywała nadzwyczajną technikę przebierana palcami. Huczne oklaski wyrażały zadowolenie słuchaczy, którzy rozmarzeni i z tęsknotą — z tą tęsknotą za piękną sztuką — rozeszli się do domów. Oby nam było danem, żebyśmy, złączeni z Macierzą Polską, mogli korzystać więcej z kultury polskiej. Byłem.

— (Karty żywnościowe). Magistrat ogłasza, iż na cały odcinek nr. 11 tylko brunatnej karty żywnościowej można nabyć 1 funt mąki żytniej dodatkowej po 70 fen. lub 675 gr. chleba za 1.20 mk. — Także na cały odcinek nr. 10 tylko brunatnej karty żywnościowej można nabyć 1 funt mąki do gotowania (jasna mąka pszenna) po 5 mk. funt w składach mąki.

— (Karty do siewu). Magistrat wzywa do zwrotu nieużytych kart do siewu najpóźniej do 20 bm. w biurze szkoły przy ul. Hohenzollern 1, w przeciwnym razie zostaną policzone.

Stanica w Rybnickiem. W niedzielę, dnia 12. grudnia o godz. 4 po południu odbył się wiec polityczno-plebiscytowy. Uczestników było około 300. Przemawiali pp. Czapla, Wenglorz z Rud, Kotula, Konkol i Foicik z Stanicy. Przebieg był wspaniały, o czem świadczy jednogłośnie przyjęta następująca rezolucya:

»My zebrani na wiecu plebiscytowym w Stanicy protestujemy przeciw dotychczasowemu postępowaniu naszych nauczycieli i apelujemy do zarządu szkolnego, żeby się ta sprawa zajął, żeby nasi nauczyciele dziatki nasze polskiej nauki uczyli, a nie robili agitacyi za heimattrojerami, tak samo się to odnosi do opieki szkolnej. Taksamo w kościele rozkazuje tylko ks. Proboszcz, a nie pierwszy lepszy przybysz, obcy naszej parafiia.

Jankowice w Pszczyńskiem. W niedzielę dnia 19. bm. o godz. 3½ po południu odbędzie się polski wiec plebiscytowy, na którym przemawiać będą: pp. R. Rozkoszny, P. Gierlotka, i p. Z. Skrodzki z Poznania. O liczy udział uprasza

Polski Komitet Plebiscytowy.

Piotrowice pow. Pszczyński. W niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 6-ej wieczorem odbędzie się polski wiec plebiscytowy na sali p. Księdza, na którym przemawiać będą 2 Górnoślązaków i jeden mówca z Poznania. O liczny udział uprasza

Polski Komitet Plebiscytowy.

Goi w Pszczyńskiem. I w naszym nieznanym kąciku odbył się ub. eglej niedzieli wspaniały wiec plebiscytowy, na który i z okolicznych wiosek rodacy i rodaczki licznie przybyli. Kobiet przybyło więcej aniżeli mężczyzn. Przemawiali pan Olejarczyk z Wyrów i pani C. z Katowic. Chociaż na sali było zimno jak w lodowni, to przemowy i słuszne wywody wszystkich rozgrzały. W końcu uchwalono rezolucyę, w której wiecownicy domagają się od Komisyi Międzysojuszniczej niewpuszczenia na Górny Śląsk różnych podejrzanych przybyszów niemieckich i wydalenia z obszaru plebiscytowego wszystkich przybyłych z Niemiec mąciwodów, którzy tutaj nie mają nic do szukania, aby nastał nareszcie u nas spokój upragniony. Wiecownik.

Na czwartą niedzielę adwentu.

LEKCYA

z listu św. Pawła do Korynlyan rozdz. 1, wiersz 4—5.

Bracia! Tak niechaj człowiek o nas rozumie jako o sługach Chrystusowych i szafarzach tajemnic Bożych. Tu już więc szukają między szafarzami, aby który znaleziony był wiernym. Ale u mnie to jest najmniejsza, iżbym był od was sądzony, albo od dnia ludzkiego; lecz ani sam siebie sądzę; albowiem się w niczem nie czuję; ale nie w tem jestem usprawiedliwion; a który mnie sądzi, Pan jest. A tak nie sądźcie przed czasem, ażby Pan przyszedł, który też oświeci zakrycia ciemności i objawi rady serc; a wtedy chwała będzie każdemu od Boga.

EWANGELIA

u św. Łukasza rozdział III, wiersz 1—6.

Piętnastego roku panowania Tyberyusza cesarza, gdy Poncyusz Piłat rządził żydowską ziemią, a Herod (był) tetrarchą Galilejskim, a Filip brat jego tetrarchą Iturejskim i Trachonickiej krainy, a Lizaniasz Abilenskim tetrarchą, za najwyższych kapłanów Annasza i Kaifasza, stało się słowo Pańskie do Jana, Zacharyaszowego syna, na puszczy. I przyszedł do wszystkiej krainy Jordanu, opowiadając chrzest pokuty na odpuszczenie grzechów. Jako jest napisano w księgach mów Izajasza proroka: Głos wołającego na puszczy: Gotujcie drogę Pańską, czyńcie proste ścieżki Jego. Wszelka dolina będzie napełniona, a wszelka góra i pagórek poniżon będzie; i krzywe miejsca będą proste, a ostre drogami gładkiemi. I ogląda wszelkie ciało Zbawienie Boże.

NAUKA.

Kościół święty przypomina nam wysokie dostojeństwo kapłaństwa i łaskę, jaką nam Bóg przez kapłaństwo wyświadcza. Kapłani jako zastępcy Boga są oraz pośrednikami tajemnic Bożych, czynią wiernych uczestnikami prawcy i łaski Bożej przez głoszenie Słowa Bożego i udzielanie Sakramentów świętych. Stąd wynika, że wierni winni wysoko cenić i szanować duchownych.

Czemu Paweł św. mało waży sądy ludzkie? Gdyż błędem jest, złudą, niedorzecznością przywięzywać jakąś wartość do sądu ludzkiego i do niego się stosować. Ludzie bowiem nieraz uważają to za złe, co w sobie jest dobrem i Bogu miłem, mają zaś to za dobre, co w sobie jest złem, Bogu wstrętnem i potępienia godnem. Co dzisiaj chwalą, jutro ganią, i odwrotnie. Dla tego pisze św. Paweł: „Jeślibym się ludziom podobał, nie byłbym sługą Chrystusowym“ (Gal. 1, 10). Jakże złymi chrześcianami, jak niedorzecznymi są ludzie, co, chcąc się przypodobać światu, naśladują przewrotne zwyczaje i mody w ubiorze, ruchach i gestach, a przez to oddalają się od Boga, Aniołów i Świętych Pańskich, którym się przedewszystkiem powinni przypodobać. Spamiętajmy sobie piękne słowa św. Franciszka Serafickiego: „Ileś wart wobec Boga, tyleś rzeczywiście wart, a nie więcej“, i nauczmy się z nich wiernie pełnić swe obowiązki i nie troszczyć się wcale o zdanie i pochwały świata.

Czemu Paweł św. nie chce się sam sądzić? Nikt bowiem bez objawienia Boskiego wiedzieć nie może, czy jest w obliczu Boga sprawiedliwym, czy nie, chociażby mu sumienie nic nie wyrzucało; gdyż nikt nie wie, czy godzien jest nienawiści, czy miłości. Dlatego też dodaje św. Paweł, że, chociaż się do niczego nie poczuwa, nie uważa się za sprawiedliwego, sam tylko Bóg o tem sądzić może. Człowieka powinnością jest ściśle na to uważać, czy nie ma w sobie czegoś, co jest niemiłem Bogu. Choćby niczego w sobie nie znalazł, nie ma się uważać za lepszego od innych, lecz raczej przypuszczać, że oczy jego duszy są zaślepione namiętnością i nie dostrzegają tego, co Bóg dokładnie widzi i co się wykaże dopiero na sądzie ostatecznym. I Faryzeusze nie widzieli w sobie grzechu, uważali się za sprawiedliwych, a przecież potępił ich Pan Jezus.

10% nadzwyczajny rabat.

Wielka sprzedaż gwiazdkowa.

10% nadzwyczajny rabat.

W tym czasie udzielam na mój cały :: dobrze zaopatrzony skład ::

nadzwyczajny rabat 10%

PETER LORENZ, Racibórz i filia w Leśnicy.

Towary manufakturowe i mody.

10% nadzwyczajny rabat.

Składy moje będą w niedzielę 5., 12. i 19 b. m. dla sprzedaży przez cały dzień otwarte.

10% nadzwyczajny rabat.

Nie wysokość rabatu,

tylko

niskość cen hurtownych

stanowi o korzyści zakupna!

Dla tego niech każdy wybiera

przy swych zakupach znaną dobrze firmę

J. Stanulla nast.

dom towarów mody

Rynek 8. **Racibórz** **Rynek 8.**

Na zbliżające się święta Bożego Narodzenia polecam mój wielki skład

win, różnych likierów, koniaku

i polecam

wino mozelskie i reńskie

1/1 butelka od mk. 14.40 począwszy

austryack. i czerw. wina Bordeaux

1/1 butelka od mk. 14.40 począwszy

Zwłaszcza polecenia godne

doskonałe stare austryack. wino czerwone

(wytrawne i słodkie)

1/1 butelka tylko mk. 14.40

wina węgierskie i tokajskie

(łagodno wytrawne)

butelka od szampana tylko mk. 21,60

południowe i słodkie wina

butelka od szampana marek 32.60

wszystko **włącznie pod tku**

Dalej wielki wybór likierów, koniaku, tylko pierwszorzędn. gatunku i wyrobu

T. Pawlenka

Racibórz : Nowa ul. 5.

skład delikatesów.

Specyalność: Sok malinowy

z czystych owoców i cukru.

„Wilhelma"

Zakład fotograficzny

RACIBORZ

róg ul. Wilhelmowskiej i Kolejowej

Modne zdjęcia

Powiększenia wedle każdej fotografii w artystycznem wykonaniu.

Fotografje do paszportów

w najkrótszym czasie.

W niedzielę otwarty od 9 do 4

Obrączki ślubne 333, 585 i 900 stempl. szeroka i wązka forma w różnej wielkości i cenie.

Na gwiazdkę są regulatory, zegary ścienne, budziki, zegarki kieszonkowe, łańcuszki, zausznice, pierścionki, broszki, łańcuszki na szyję, najłatwiejszemi i najtrwalszemi podarkami. ● Wielki wybór i niskie ceny.

Adolf Przegendza, Racibórz

Długa ul., róg ul. Browarowej.

Warsztat reparacyjny

Poszukuje się kupna

chałupy

w Raciborskiem, z dwoma izbami i kawałkiem pola. Zgłaszanie pod lit. I. D. 850 do ekspedycyi „Nowin Raciborskich".

Podarki gwiazdkowe!

Artykuły toaletowe - Perfumy - Mydło toaletowe

w pięknych kartonach podarkowych.

Mączka woskowa — Swieczki na choinkę.

Silesia - Parfümerie - Ratibor

M. M. Poppek,

Nowa ul., róg ulicy Domu chorych.

Już czas

zapisać sobie »Nowiny Raciborskie« na nowe ćwierćrocze. — Tylko do 25. grudnia przyjmują listowi abonament, który wynosi na cały kwartał 4.80 mk., a na jeden miesiąc 1:60 mk., już z przynoszeniem w dom.

»Nowiny Raciborskie« są najtańszą rozrywką na długie wieczory. Zatem zapisujcie sobie, Rodacy,

„Nowiny Raciborskie"!

NADESŁANO.

Sztucznych nawozów już nie potrzeba. Po długich z dobrym wynikiem przeprowadzonych próbach udało się »Deutsche Düngemittel - Industrie« Max Gohn w Wiesbadenie, Nerotal 14. wynaleźć środek, celem uzyskania naturalnego nawozu, do którego nie potrzeba żadnych surowców lub sztucznych środków pomocniczych, gdyż każdy rolnik posiada potrzebne surowce w niewyczerpanej mierze w swojem obejściu. »Gohna uprawa nawozem« umożliwia każdemu rolnikowi swe dochody i swoje żniwa conajmniej podwoić. Bliższe szczegóły tego wynalazku znajdą czytelnicy w ogłoszeniu, zamieszczonem w dzisiajszym numerze.

SPRAWY TOWARZYSTW.

Racibórz. Posiedzenie Towarzystwa Polsko-Górnośląskiego odbędzie się w niedzielę 19. b. m. o godz. 4 po poł. w Strzesze.

Nakładem „Nowin Raciborskich" w Raciborzu. — Drukiem „Katolika", spółki wyd. z ogr. odp. w Bytomiu. Redaktor odpowiedz.: Bolesław Palędzki w Raciborzu.

Unterzeichneter abonniert hiermit bei dem hiesigen Postamt für das 1. Vjeteljahr 1921 auf die in Ratibor O.-S. 3 mal wöchentlich erscheinende Zeitung

„Nowiny Raciborskie"

4.80 Mk.

(Imię i nazwisko): . . . . . .

(Mieszkanie): . . . . . .

Obige Mk. 4.80 erhalten zu haben bescheinigt.

. . . . . den 19

Postamt . . . . . .

Zaoszczędzi się bardzo dużo,

oddając stare swoje kapelusze (bez różnicy czy męskie, czy też damskie) welurowe, pluszowe, z włosia lub filcowe do nas, jako do zdolnej fabryki do chemicznego wyczyszczenia, farbowania, przeprasowania lub też przenicowania. Są one potem daleko lepsze, aniżeli obecne nowe kapelusze, które po większej części zrobione są z włókien drzewnych lub dodatku papierowego.

Równocześnie polecamy nasze nowe

kapelusze damskie

po cenach fabrycznych.

Wdowa Hanske, Racibórz

ulica Solna 12,

zastępczyni fabryki słomianych i filcowych kapeluszy „Venus", Spółka z ograniczoną poręką w Katowicach.

Telefon nr. 2041. Telefon nr. 2041.

Złote obrączki ślubne

835/000 stemplow. od 110 mk

585/000 „ „ 220 „

jako też **złote zegarki** i towary srebne poleca

O. David

Racibórz,

Odrzańska ulica 10.

Przy zakupnie towarów prosimy powoływać się na naszą gazetę!

BANK LUDOWY

spółka zapisana z nieograniczoną poręką

w Raciborzu ul. Panieńska 16

Telefon 187. Telefon 187

(we własnym domu) oraz filja

we Wodzisławiu, Rynek nr. 7.

przyjmuje depozyty (oszczędności), płacąc od nich 2 do 4 procent wedle wypowiedzenia od dnia wypłacenia;

udziela pożyczek wekslowych, reguluje hipoteki, dyskontuje weksle kupieckie,

t. zw. prima weksle,

urządza konta bieżące

dla kupców i przemysłowców.

Bank jest otwarty dla Publiczności w dni powszednie od godz. 8 rano do godz. 12 w południe.

Zdrowie jest największym skarbem!

Polecam

wszelkie artykuły do leczenia chorych,

Wszystkim tym, którzy cierpią na żołądek, brak apetytu, reumatyzm, zaziębienie, kaszel itd. udzielam **bezpłatnie** porady.

Dla rolników zaś polecam wszelkie leki, potrzebne w gospodarstwie dla bydła, koni krów, świń itp. gdyż mam własne laboratoryum.

O łaskawe poparcie prosi

Bernard Pitsch, drogerya ORŁA — Racibórz, Wielkie Przedmieście 31. Telefon 622.

naprzeciw stolarni Pluschkego

Cukiernia i kawiarnia Riede

Właśc. Rich. Füllbier

Koncert artystyczny

codziennie od 5-7 i od 8-11 godz.

w niedzielę i święta od 11-12½

JADALNIE

pokoje dla panów sypialnie

meble kuchenne i pojedyńcze

Rich. Kotschi,

mistrz stolarski,

Racibórz, ul. Słodowa,

róg ul. Nowej i pl. Marcelego.

„VESTA"

Bank Wzajemnych Ubezpieczeń

w Poznaniu założony w roku 1873.

Oddział Górnośląski

przeniesiono z Katowic, ul. Beaty 16

do Bytomiu, ulica Pocztowa 2

do lokalu gdzie był „Górnośl. Bank Handlowy"

Uprawia zabezpieczenia na życie, indywidualne dziecięce od wypadków, odpowiedzialności prawnej, ognia, gradobicia itd.

Poszukuje w każdej miejscowości czynnych współpracowników, a na obwody inspektorów rozjazdowych.

Adresować:

Subdyrekcja „Vesty" w Bytomiu, ulica Pocztowa nr. 2

Beuthen O.-S., Poststraße 2.

Baczność!

TEATR AMATORSKI

Towarzystwo śpiewu „Echo" w Raciborzu

urządza w drugie święto, dnia 26. grudnia b. r. na sali „Strzechy", Wielkie Przedmieście 38

PRZEDSTAWIENIE JASEŁEK

pod tytułem:

„ŚWIĘTA NOC" czyli „NARODZENIE ZBAWICIELA"

Obrazek relig. w 7 odsł., oprac. przez L. Grygiewicza. Wspaniała dekoracya i sceny efektowne.

Ceny miejsc: 5.00 rezerwowane, 4.00 pierwsze, 3.00 drugie i 2.00 miejsce do stania.

Bliższe szczegóły na afiszach.

O liczny udział uprasza **Zarząd.**

Kalendarze na rok 1921

Katolik, po 4 m. z przes. 4.40 m. za zal. 5 m.

Kalendarz Marjański, po 5 mk., z przesyłką 5.40 mk., za zaliczką 6 mk.

Piast, po 4 m., z przes. 4.40 m., za zal. 5 m.

polecają

Nowiny Raciborskie,

Racibórz — Ratibor.

Piękne karty świąteczne, noworoczne, na imieniny, urodziny, wiązania do chrztu, ozdoby na choinkę i t. d.

polecają w wielkim wyborze

Nowiny Raciborskie,

Racibórz.

Całe urządzenia pokojowe, garnitury pluszowe, jako też pojedyńcze meble kupuje się najlepiej i najtaniej u mnie.

G. Scheuckert,

Panieńska ul. 2 Racibórz Panieńska ul. 2

Obrączki ślubne

po zniżonej cenie

dostarczam od 10 mk. począwszy. dla tego bez konkurencyi.

Przy dodaniu złota wykonam w ciągu 24 godzin w każdej formie i wielkości.

Wielki wybór w zegarkach, towarach złotych i srebrnych.

(Zakupno odłamków złota, srebra i platyny)

żaden skład **R. Duda** żaden skład

tylko ul. Odrzańska 23, I piętro

Oppler,

nast. H. Lange

dentystka,

Racibórz

ul. Odrzańska 2

sztuczne zęby, plomby.

Leczę także członków kasy chorych.

Mówi się po polsku.

Telefon nr. 483

Dwa gołe kożuchy,

jeden długi, drugi krótki, na sprzedaż.

Ludwik Kurek

Ostróg

ulica Szkolna 4, part.

Sztucznych NAWOZÓW

już nie potrzeba!

Nowym nadzwyczajnym wynalazkiem dla rolnictwa jest

„Gohn'a uprawa nawozem"

(Gohn'sche Dünger-Kultur),

która każdemu rolnikowi umożliwia, swój naturalny nawóz (mierzwę, gnój) zupełnie bez trudu i bez kosztów pomnożyć trzy i kilkakrotnie. Nie potrzeba sprowadzać surowców lub sztucznych środków pomocniczych gdyż każdy rolnik owe dotychczas dla niego bezwartościowe a teraz do owej manipulacyi potrzebne surowce w niewyczerpanej mierze w swem obejściu posiada.

Za pomocą „Gohn'a uprawy nawozem" może każdy rolnik swe dochody i swe żniwa conajmniej podwoić.

Niemiecki patent państwowy D. R. G. M. i patenty zagraniczne w wszystkich krajach cywilizowanych zameldowane.

Prawo do korzystania z tego wynalazku (licencya) ze wszystkiemi szczegółami, jak: dokument licencyjny, sposób i wskazówki wykonania oddaje się każdemu za jednorazową opłatą tylko *10 marek* za poprzedniem nadesłaniem kwoty lub pobraniem albo na pocztowe konto czekowe 19784 Frankfurt a. M.

Jeżeli się zważy że rozchodzi się tu nie o książkę pouczającą, lecz o prawo korzystania z znamienitego nowego wynalazku w dziedzinie rolnictwa i nieocenionej wartości, który każdego rolnika uwalnia od troski w jego „kłopotach nawozowych", to cena ta wobec bezwartości naszych pieniędzy jest nader niską.

Kto prawa korzystania z tego sposobu (licencyi) nie nabył a mimoto wykonanie uskutecznia, ten według prawa patentowego karanym będzie do jednego roku więzienia i 50 000 marek grzywny i musi szkodę wynagrodzić.

Rolnicy! Przygotujcie się do zasiewów wiosennych i zamówcie natychmiast *„Gohn'a uprawę nawozem"* — *„Gohn'sche Düngerkultur"*, jeżeli z Waszemi dochodami nie chcecie w tyle poza waszemi kolegami pozostać.

Gwarancya: Natychmiastowy zwrot pieniędzy, jeżeli to, co powyżej powiedziano, nie odpowiada rzeczywistości.

Deutsche Düngemittel - Industrie

Max Gohn, Wiesbaden, Herofal 14

Stemple

do każdego użytku z gumy i metalu wykonuje w jak najkrótszym czasie

S. Herlitz, Racibórz

Pańska ulica 11, parter

Na sprzedaż dobrze utrzymaną bryczka

z dobremi skórzannemi siedzeniami do zaw eszania, jako też

lekki wóz do roboty.

Cena umiarkowana. Wskazówek udziela

J. Gawenda

mistrz kowalski i powoźnik

Racibórz-Ostróg

E. Beck

przy dworcu **Racibórz** przy dworcu

poleca

na odpusty i inne uroczystości wszelkie towary kolonialne i delikatesy

ros. herbata - proszek kakao

ff. Kawy

Jamajka rum -:- koniak

Wino węgierskie. Wino czerwone.

Wrocławski korn. -:- Likiery

po jak najtańszych cenach.

:: KSIĄŻKI ::

POWIEŚCIOWE

BIBLIOTEKA KATOLIKA

ORAZ

POLSKIE ELEMENTARZE

POLECAJĄ

NOWINY RACIBORSKIE

RACIBORZ.

Przepaski na przepuklinę

rozmaitego rodzaju poleca

Emil Dittert,

Racibórz, Rynek

Lekarz na zęby

C. Block

Racibórz, ul. Dworcowa

Deutsche Bank)

Sztuczne zęby :: Plomby

Wyjmowanie zębów z usunięciem dziąsła

Rodaku! Rodaczko!

Gdy przyjedziesz do

Raciborza

odwiedź polskiego szewca

Makosza

przy ulicy Długiej 5.

Fachowa rzetelna usługa!

Na podarki gwiazdkowe!

Artykuły toaletowe

-- perfumy --

mydła toaletowe

w ślicznych kartonach podarkowych.

Drogerya Zamkowa

Racibórz — Ostróg.

Dalej polecam:

esencye do likierów, koniaku i rumu.

HUGO MARKUS

RACIBÓRZ

Korzystne

podarki gwiazdkowe

Damska bielizna	Materje jedwab.
Spódnice	Crepe de chine
Fartuchy	Eolienne-taffet
Pończochy	Messaline
Trykotaże	Materje na sukn.
Rękawiczki	Materje bawe n.
Sweatry	Barchany welur.
Chusty taliowe	Materje na koszule lnon
Jedw. wstążki	Poszwy - wsypy
Chustki do nosa	Prześcieradła
Artykuły męskie	Firany
Ochraniacze kołnierzyk.	Firany artystycz.
Szale sportowe	Kołdry stebnow.
Krawaty	Kołdry tiulowe na łóżka
Szelki	Kobierce
Parasole	Materje na chodniki

Szan. Publiczności zwracam uwagę na mój wielki

skład drzewa

Polecam

heblowane deski sosnowe, świerkowe, randówki, belki na dachy, szalówki, drzewo (Halbholz).

Łaty, belki i krokwie

rozmaitej długości i grubości.

Dylówki hebluje się w moim własnym warsztacie wedle życzenia

Suchy materyał dla stolarzy

każdego gatunku i każdej grubości

Zwracam uwagę, iż mam tylko dobre drzewo na składzie i proszę o łaskawe poparcie.

Cały mój skład drzewa znajduje się przy

ul. Bożackiej 50. obok tunelu kolejowego.

J. Eichauer, Racibórz-Ostróg

piła parowa i handel drzewa

Sinalco gorący napój

z najszlachetniejszych owoców i najlepszych czystych kwasów wyrobione

Korona

wszystk. bezalkoholowych w rodzaju groków

gorących napoi

Do nabycia prawie we wszystkich składach żywnościowych. — Na nazwisko i etykietę trzeba poszczególnie zważać.

Polecam

prima mydło treściwe,

niemieckie i zagraniczne Doppelriegel od 4.80 mk. pocz.

mydło toaletowe

różnego gatunku od 3 marek począwszy

Hans Noga, Racibórz, Głubczycka ul. 1c.

PRAKTYCZNE PODARKI NA GWIAZDKĘ!

Czysto aluminiowe naczynia
Brunatne emalie
Wielki wybór w towarach z drzewa
Towary niklowe i metalowe
Serwisy porcelanowe do kawy i jedzenia
Garnitury do mycia
Garnitury beczułek
Towary skórzane

Wielki wybór w ozdobach na choinkę

Silesia, właśc. **Carl Calmann** Racibórz, ul. Dworcowa 1.

Mój dawno znany
::: proszek do tuczenia świń :::
„SMAKOLIN“
jest najlepszy nietylko do tuczenia świń, ale także do tuczenia innych zwierząt domowych.

Do nabycia
w Drogeryi św. Jana
L. Grygiewicz -- Racibórz
tylko Wielkie Przedmieście 12.

Najładniejsze na stół świąteczny są:

J. Böhm'a szlachetne likiery

Nowa ulica 17.

Poszczególnie polecam:

Likiery: Abtei, alasz, chery-brandy, Goldwasser, Kurfürst żołądkowy, czekoladowy krem, curacao
Poncze: ceretta / limetta / bezalkoholowe **poncz-rum**
Koniak: Asbach, weinbrand - verschnitt
Rum: Jamaika, rum do groku
Cygara — **Papierosy**
z firm dobrze znanych.

Dla odsprzedających osobne ceny.

Podarki gwiazdkowe

w kleinotach, towarach złotych, srebrnych i alfenidowych, zegarkach wszelkiego rodzaju w najmodniejszych wykonaniach poleca w wielkim wyborze

Franc. Breuer,

Zegarmistrz i jubiler

Dworcowa ul. 5 **Racibórz** Dworcowa ul. 5

Rok założenia 1842. Telefon nr. 391.

Proszę zważać na moją wystawę.

Zasada interesu:
Tylko pierwszorzędne wyroby, doskonałe - wykonanie, możliwie najniższe ceny. -

I. Strzybny nast. Racibórz, Nowa ul. 12

Największy interes specyalny dla kapeluszy i czapek

Modne kapelusze filcowe, z włosia i welurowe
Kapelusze składane i cylindry,
sztywne kapelusze męzkie,
czapki wszelkiego rodzaju
dla panów i chłopców
po nadzwyczaj nizkich cenach.

Miejsce wyłącznej sprzedaży prawdz. kapeluszy z włosia i welurow. z fabr. kapeluszy I. Hückel Söhne w Wiedniu.

A. PREISS, fabryka pieców

Telefon 202. **Racibórz-Ostróg** Zał. 1885.

Jednolite piece kachlane (Teka) do przenoszenia.

Dotkliwy brak węgla, spowodowany wojną światową, nakazuje jak najoszczędniejszą gospodarkę opałem domowym. Koniecznem więc jest, aby piece posiadały następujące warunki:

1. Jak najmniejsze spotrzebowanie paliwa.
2. Odpowiadały słusznym hygienicznym żądaniom.
3. Opłacały się mimo zużywania najlepszego materjału.
4. Trwały długo.

Piec Teka posiada **poważne** korzyści wobec pieców żelaznych.
Teka oszczędza paliwa na mniejwięcej 50%.
Utrzymuje ciepło dłużej, jak każdy inny piec kachlany.
Teka jest daleko tańszy, jak piec żelazny tej samej wielkości.
Teka może być opalany drzewem, węglem, koksem, torfem i innym materjałem.
Teka-piece dostarcza się gotowe do użytku.
Teka zajmuje tylko mało miejsca, a z powodu swej ładnej formy jest prawdziwą ozdobą pokoju.

Najwyższe ceny

za skórki kozie, cielęce, byczęce, królicze oraz wszelkiego rodzaju skóry

płaci

S. Rechnitz nast. Felix Lammel, Racibórz,
Pocieszna ul. 5.

Polecamy nowy wybór:

książek modlitewnych

w małym formacie, pod tytułem:
Chleb Anielski, Jezus Marya Józef, Droga do Nieba (wielkie litery), Serce Jezusa i Maryi, Aniół Stróż, Przyjaciel duszy, Chwila z Bogiem, Głos do nieba i inne.

„Nowiny Raciborskie“ — Racibórz

Ogłoszenie.

O ile ulica Marjańska została w tym roku skanalizowaną, mogą być otwarte rowy szosowe tamże zasypane gruzami (odłamkami cegieł, popiół szlaka).

Nieczystości i naczyni blaszanych atoli wrzucać nie wolno.

Ogłoszenie to zostało również przez wywieszenie, w polskiem i niemieckiem języku na radusm opublikowane.

Racibórz, 8. grudnia 1920.

Magistrat.

NA ŚWIĘTA!

Wielki zapas wszelkich **towarów kolonialnych, artykułów do pieczywa, konserwów z owoców i jarzyn.**

Wina czerwone reńskie i mozelskie, butelka ¾ litr. od 18 marek począwszy, włącznie podatku

Wino węgierskie, but. od **15** mk. pocz., włącznie podatku.

Doskonały **gorący napój** jako puncz, but. ¾ litr. **5** mk.

Koniak, rum, arak po bardzo niskich cenach.

Wielki wybór w **cygarach** na podarki bardzo tanio.

Owoce opiekane, funt 6.50 mk.
Śliwy „ 6.50 „
Jabłka krajane „ 7.00 „

Kawę, herbatę, kakao, czekoladę po umiarkow. cenach.

Różne **pierniki i ozdoby na choinkę** poleca

Schlesische Kaffee-Rösterei

Reinhold Habicht, dawniej **Otto Stiebler,**

RACIBORZ, RYNEK.

Obniżenie cen

TYLKO NA ŚWIĘTA

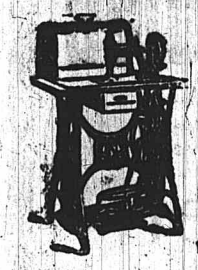

Wielki wybór

w pierwszorzędnych i dawno już zaprowadzonych, doskonałych systemach, jak Phönix, Victoria i Veritas

maszyny do szycia

pod roczną gwarancją, naprzód i wstecz szyjące, także do pogłębiania jako stół. Aparaty do haftowania i snucia, jako też przędza gratis.

Wyłączne zastępstwo i skład sławnych Görike-welocypedów

z pełną gwarancją.

Wielki skład **gum** National bez konkurencji, kto je zna, nie kupi innych. Najlepszy bez kwestji gatunek.

:-: **Hurtownie i detalicznie.** :-:

Płaszcze gumowe

z prawdziwej gumy i **klej** każdego rodzaju po jak najniższych cenach dziennych.

Wielki skład

karbidu, lamp karbidowych, zapalaczy karbidowych

części przynależnych do lamp karbidowych, lamp gazowych, palników, pończoszek żarowych, cylindrów i t. d.

Obfity wybór w

płytach muzycznych, gramofonach i t. d.

Najtańsze źródło zakupu. :-: Dla odsprzedających w bateriach do lamp kieszonkowych, gruszkach żarowych i tak dalej.

Hurtownie i detalicznie.

Józef Hartmann,

Telefon 381. **Racibórz.** Telefon 381.

Handel welocypedów, maszyn do szycia i gum.

Dla odsprzedających!

Pteo-Salem-Gold
Rarität-Batschari

i inne marki po oryginalnych cenach fabrycznych

Cygara zawsze wielkie zapasy od 400 mk. począwszy.

A. Burmeister & Co. G. m. b. H.

Racibórz, Panieńska ul. 11.

Polecam na święta wszelkie artykuły na

stół gwiazdkowy: orzechy, pierniki, ciastka stołowe i t. d.

do pieczenia: migdały, rodzynki, mak, marmeladę, świeżą margarnęy palmin i korzenie.

Na podarki gwiazdkowe polecam: **likiery, wina, cygara i papierosy.**

Przy zapotrzebowaniu proszę o łaskawe poparcie.

Jan Dobrzinsky, Racibórz

Nowa ul. 11.

Oberschles. Auto-Gesellschaft

Telefon 6-7 **Racibórz-Ostróg** Bozacka ul. 53

Handel automobilów, warsztat reparacyjny warsztat dla wulkanizowania.

Skład wszelkich automobilowych części uzupełniających jako też materyałów, jak: oleje, smary, karbid i t. p.

Wystawa gwiazdkowa zabawek

jest otwarta i nastręcza dużo korzyści

Max Weissbart

róg Rynku.

Towary galanteryjne, sprzęty domowe i kuchenne

ozdoby na choinkę

artykuły na podarki w największym wyborze.

Ceny niskie!

Stosowne podarki na gwiazdkę

jak mydło toaletowe, parfumy, ozdoby na włosy w ładnych kartonach podarkowych, grzebienie, szczotki do włosów, lusterka w wielkim wyborze

Schönheitsquelle Racibórz

Artykuły dla pielęgnowania ciała.

Baczność! **Baczność!**

Chcecie Waszemu małżonkowi lub narzeczonemu zgotować

uciechę gwiazdkową

proszę się zwrócić do

domu cygar **Fr. Grigarczik,** Racibórz

Długa ul. 8.

Agitujcie za naszą gazetą!